

اجتهاد

نومرو : ۱۰۵

۸ مایس ۱۳۳۰

اداره خانه

آبونه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

حریت فکریه به خادم

هر هفته چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

تلهفون نومروسی : ۸۶۵

"Constantinople" Idjtihad

مدیر مرخص : الرهائی صفا

بشنجی سنه

سنه لک آلیق آلق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۵ فرانق ۸ فرانق

نفسیسی ۵۰ باره به

طشره مأمورینی وحشیلرله هم حالت بو کون
قالدی بر قاق خیرسزه سرمایه دلات بو کون
عادتا ایتدی تعمم فقر ایله ذلت بو کون
مملکت ویرانه لر حالنده آج ملت بو کون
فضله در حالا سراپک مصرفی ایراددن .

آلیق آماز هر قلمده یان کایر سکسان کیشی
بر چوق ارباب مصالح طوبلانی ارکک، دیشی
قورتاریر اوراقی هر کیم ویرسه بخشیشی
پارده سز بیکسیرک اللهه قالمشدر ایشی
ذوق آلان یوق حسبه لله اولان امداددن .

یکرمی ییلدر ایتدی کیک الویردی عالمدن صقیل
اهله ترک سریر ایت بر سرایه وار طقیل
بویله بر معصوم قومک حالنه انصاف قیل
دولتی ییقدک بهی اللهدن قورقماز یقیل
دوشدیکک کون خلق ایچون معدود اولور اعیاددن .

بیل که ماتمدر صوگی پر نشئه سور اولمه پک
هپ مکدردر قلوب ناس مسرور اولمه پک
.....
ای سلیان بخت تاج و تخته مغرور اولمه پک
الحذر هر سو جیقسان و اویلدن فریاددن .

اسماعیل صفا

اسماعیل صفا بکک مهارتی یالکیز غرامیاندنه و نازک زمینلرده
کورولمزدی ؛ او ، حمیت و وطن پرورلک وادیلرنده ده هنرنی
کوسته یریدی ، ایوم اعیان اعضا سندن بولونان احمد رضا بکک
۱۸۹۵ تاریخنده پارسده نشر ایتدیکی « مشورت » غزته سنک
بشنجی نسخه سنده مندرج شو آتیده کی منظومه بو وادیده
یازیلش اثرلرک آک بارلاقلرندن در ؛ تبرکاً (اجتهاد) آلیورز .
منظومه او قونمادن اول ، یازیلدینی تاریخک ، و خطاب اولوندینی
زمانک اون دو قور سنه اولکی تاریخ و زمان اولدینی بیلمه لی در :

طوبلادک اطرافک بر قاق دنی آحاددن
آنلرک رأیله خالی قالمادک بیداددن
بر نفاق آوازه سی حقیقه مقده در افراددن
قارده شی قارده شدن ایتدک والدی اولاددن
باغری یاندی ملتک آرتق بو استبداددن .

مرتکب ، جاهل ، حمیتسزلر اقدار ایلدک
ملتبه جاسوسلنی سرمایه کار ایلدک
آک بیوک آدملری منفاده غمخوار ایلدک
آک بیوک بر ذاتک اعدا مننده اصرار ایلدک
ای خلیفه سویله فرق و ارمیدر جلاددن .

حقسز اجرا آتی اخبار ایتدیلر آلدیرمادک
بندکانک خلق اصرار ایتدیلر آلدیرمادک
.....
دوستلر هر شیئی اخطار ایتدیلر آلدیرمادک
سنجه اولی کلدی ژورنال خطبه ارشاددن .

اسماعیل صفا

فارده شم ایچین

وفات ایده لی تام اون اوچ سنه اولویور .

حرص اشتهار ایله دگل ، بر ظفر بعیدك مرتسم خیالیسنه قاووشمق ایچین چیزلش بر پروغرامك عاملی اوله رقده دگل ، بلکه سوق طبیعی به بکزیین سائقه استعداد شاعرانه سیله تاریخ ادبیات عثمانیه ده موقع صاحبی اولان فارده شمی جلدن سه وندلر حالانه قدار چوقسه اونك حقنده یازاجم شوسطرلری زائد کوره جکلرده اوقادار آز اولاجقدر .

« حسیات »

نامنی ویردیکی صوک
مجموعه اشعاری
بوندن اوچ درت
سنه اول طبع
اولورکن مقدمه
یرینه مرحومك
ترجمه حالی یازوب
علاوه ایتشدم . او
ترجمه حال ، حیات
خصوصیسنی کویستر
مکدن زیاده شخصیت
ادبیه سنی کویستر .
اونك ایچین اوراده
سوزی کندمدن
زیاده آناری حقنده
بیان مطالعه ایدن

اسماعیل صفا

یازماماسی قورقوسندن دگل ، چونکه اوکا اولاجق اولمشدی . ایضاً لاشك یاغموردن پرواسی اولامازدی . یالکزی بی صیانت ایچوندی : مکتوبلر منزك آچیلماسی احتمالی واردی . عینی هفته ایچنده - فقط بری سیواسده بری بوراده - ابدیه قاریشان ایکی فارده شمه . فارده شم اولدقلمی ایچین دگل ، داهازیاده هدر اولان متمایزیتلرینه یاندیغ ایچین اکثریا آغلامق حسنی اونوتیورمده وحشی بر حس انتقامك قاتیلغی ایله یومروقلرمی صیقه رق ، دیشلرمی کنه تلیره كه آه ، صاغ اولمالیدی ! « دیووم . بیوده تمی ! گیدن گهری گلمه یور ، آرگیچ اوسری . آیاغنه گتیریور .

ترجمه حالنده

اسباب نفی
ایضاح ایتشدم .
یازدقلمی تکرار
ایتمش اولماق ایچین
اورالری کچورم .
بورادن نیسانده
یوله حقیقه شلردی .
۱۵ مایس ۱۳۱۶
تاریخی ایکنجی
مکتوبنده شوویه
بر آو گه زیتلیسی
تصویر ایتشدی :

دودن بر قومشو
آرقه داشله آوه کیشك
فقط آوجیلغی او
یابه جقدی ، بن سیرجی
اولا حقدم . حق او

پیاده ، بن سواری اوله رق کیتدك . بئندیکم ات آتیا مبايه سنی نیت ایتدیکم اورته بویلی ، ای خوبلی ، اولدقه یاقیشقلی ، سه ویلی بر حیواندی . صاحی احباب اولدیفمز دیگر بر قومشو . بزم همراه صیاد یوله ایکی اوچ قوش جفزك جاننه قییدی . واره واره بر ساعت یول آلدقندن سوکره نهایت بر صو باشنه واردق صو . او مبارك مابه الحیاة بوحوالیده حقیقه افراط ایله مبذول . مملکتك هر طرفنده درملر آقپور ، هر خانه ده لایقظم شارل شارل صولر جوش ایدیور . نه ایسه آوجیلغه ، یولجیاغه کلهلم : کدر کا همزده لافلر ، ایرماقلر ، چاغلانلر قیامت کبی واردیفمز

ادبایه . . جنابلره ، اگر ملره بیراقشدم . بوراده دهامحرم یاپراقلمی اچاجم . منقاسندن ، سیواسدن بکایازمش اولدیغی مکتوبلردن فرز پارچه لری نشر ایده جکم .

بویله احوالك الجای طبعیسیله یازلمش مکتوبلر قدار هیچ برشی بر آدمك ماهیت ذاتیه سنی تبیین ایده من . بومکتوبلرده ، اوهرشیدن بحث ایدر ، یالکزی کندیسینی تولدورن اداره مستبده علمبنده بر سوز یازمازدی .

ذکالرده کورلیدیکی اوزره بویوک دماغده قوه اتساعیه سیله کندی الیافی جبر الیله رک دوچار اختلال اولمشدی . برقاج کره شفاخانه لره کیردی، چیقدی . ائک صوکره کی ایملکی سنه لرجه دوام ایدره رک بزه اسکی خسته لقلرینک کابوسلرینی اونوتدورمشدی . فقط بویوک قارده شمزک سورگونه کیمه سی ذاتاً مستعد اختلال اولان اعصابی فنا صارصدی . ایرته سی هفته دن اعتباراً نکس علائمی کندینی کوستردی . دست استبداد برضربه سیله ایکی جانه بردن قیمش اولیوردی . مرضک نکسینی برمدت بویوک اغابکمدن صاقلادم . فقط کندیسندن متعل مکتوب بکله دیکی ایچون نهایت خفیفه ایمایه مجبور اولمشدم . کندی یارالرمه الی نهایت اداره وتسلی وظیفه سنی ایضا ممکن اولامیه جقدی .

بونک اوزرینه آلدیغم اوزونجه بر مکتوب شویله باشلا یوردی :

« یا علی کاشی »

« ساعت کیجه نک سگری . بن حالا اویومادم . سببم دکل : کوندوز یکن صوکره یامشدم : اوزون اوزادی به لزومندن پک زیاده اویومده بولوندیغمی حس ابتدیکم خالده کاملانه بر رخاوت ذوق جسمانیسنه مغلوبیتدن کندی آلامیوردم . بر آرائی بدیهه خانک : « کاشی بکدن مکتوب ! بو نه اویقو الله عشقنه ! » کورولتیدیه کوزلری آجدم .

— ساعت سکر یق ها ؟ اما اویومشم !

برال ایله اوزادیلان قاپالی ظرفی ایکی آلمی اوزاتهرق قاپدم . اویقو سرسملکیله جهراً اویویامیه جفی سوبلیه رک مکتوبکی عجله عجله گوزدن کچیردم . « آل سن ده اوقو ! » دبوب مزعج رؤیا کورمیش کبی یاناقدن فیلابهرق یوزی ییقادقدن صوکره مکتوبکی برده اوقودم . بو سفر بر معتاده حتی فوق المعتاد آغلادم .

« ای پا ! ساعت ایکی بچقدن بری یاناقده قیور قیور قیوریلهرق بوشی بوشنه اویقوسز قالاغمه سکا دوشوندکلی یازمقله ، سنیکله همنشینانه ، همدمانه حسب حاللر ایتیکله وقت کچیره بدم اولمازیمدی ؟ او قدر دوشوندم ، دماغم او قدر یورولدی که صاچه سوبلیه بیله بحالم یوق . مع مافیه بیلیرم که یاتسه مینه اویویامیه جنم . چونکه اورطهاتی آجیویور ، قوشلر جیولتینه ؟ چنغراق سسلری ، اینک بوگورتیلری ، قوزو ملهملری .. خروسرلر اوزاقدن ، اوردکلر یاقیندن ... حاصلی طبیعت سکوت ظلمانی لیلیمسنه ختام ویریور ، وردی . سحر شاتلری باشلادی . بنصل اویورم ؟ خصوصیه و بر دیکک خبرلر .. نصلدی او ؟

پیگارک صوی بورانک ائک طائلی صوی ایش . اوراده بر ساعت قدر آرامدن صوکره عودت ایتدک . یولده بر مدت یایا یورودم . یورودم . ایچمه آویلق صراق کلهکه باشلادی . صبر ایدمدم . « عادل بک ویرسه که شو تفنکی ! » دهرک سلاخی اوموزلادم . دوشونیوردم ! شیمدی به قدر یامادیم بر جنایت یامق ایچون ذهنم تاویلرله مشغول ایدی . دیدم : نه اوله جق ، حیوان ... اوکرده کی سگود دالنه بر سرجه قوندی . بر جوق آو قوشلرینه تصادف اولونیوردی اما بردالده طور محبوب سرعله قاجیور دکاری ایچون جانلرینی قورتارییورلردی . ذاتاً وره جق کیم ؟ قوشلرخی طایفه لر قارشیمده صف تشکیل ایدره رک آویغلمه تسخر ایدره لرلردی . سرجه به نشان آلدیم . کندمدن اومادیم بر جیدیله آلدیم وضعت ماهرانه می متعاقباً تردد ایتکسزین شهادت پارماغمه تشکی چکیوردم ؛ کوم ! . سرجه جک اوچ متروک ارتفاعده کی سگود دالندن آلتنده آقان دره نک ایچینه دوشیورمه سیندی ؟ اولماز تصادف ... « رفاقتزده بولنان کوبلی چوجوقلردن بری آو کوبکنه بدل صویه آتیلدی : برقاج دامله قانیله جریان آبه تبعیت ایدره رک صوبوزنده ، طیران اختیاریسی سیاحت غیر ارادی به تحول ایله یی اومینی مینی حیوانی آلدی . کتیردی . ایلك تجربه شکارده موقیتمه نه قدر سوبندمه سه هدف ظلم ، قربان هوسم اولان زواللی قوشجغزده اوقدر آجیدم . کشکه بن وورسه بدمده او ، توله بیدی ... »

ایشته یالکیز شوسطرلر روح صفانک نه درجه مصفا اولدیغی کوسترمه کفایت ایدر . اوکا هر کسی مفتون ایدن بو حاللری ، بو صمیمیتلریدی . اولدیغندن زیاده کورونمک شویله طوزسون مزیتلرینی بیله ائک صوکره فرق ایدن رقت قلیله برقله طوقونمقدن نه درجه احتراز ایده جکی کسیدریله بیلیر . هله « بن وورسه بدمده اوکا برشی اولماسیدی ! » مقامنده ایراد ایتدیکی صوک جمله احوال روحیه بشریه نک روح صفاده تجلیسنی نه کوزل گوسته ریور .

زواللی قارده شم ! بودرجه صافیتله برابر حیانتک ائک آجی تجربه لرینه معروض قالدی . چوجوقلرینی پک سوردی ؛ ایکی کوچک یاوروسندن آیریلدی . اولادی کبی طلبه سنی ده پک سوردی . دست استبداد اونی وطنه ایضا ایتدیکی بوطائی خدمتدن مهجور ایتدی . سیواسده اوطورمایه ، اویویامیه محکوم ایتدی . صوکره بزم بویوک ومشترک بر دردمن داها واردی : وفا ! صفائی یاد ایدوبده وفائی خاطر لامامق ممکن اولماز . قابنه صیغامایان آتشین

یا دستاویز محبتله کلیر یا تحفه غمله .

اوصاندم حاصلی آمد شد لیل و نهارمندن

« آکلورم ، حکم ایدیورم که بن حالا هیچ بر ذوقنی آکلايه مدیم حالا هیچ بر منطقجه حرکتیه حکم ایدهمدیکم بو سیاره هیچ نماده آرتق راحت یوزی کورمیه رک جهنم اولوب کیده جکم والسلاام؛ هرکسک چوجنی طوبراغه کومولور، قارده نی خسته اولیور . قارده شک اوغلی قیرامغه طوتولور؛ بویه هرکسه اولاغان شیر ایچون کیمسه نم کی اوبقوسز قالماز . کوزلرنی قوروتماز، یاخود جوروتمز، بیننی خیر بالاماز، وجودنی تیهله من .

« وفاجنگ خستهانی عیبا هانکی درجه سیله نکس ایدی؟ پک سطحی کچورسک . جنون هدیالری واری؟ نه کی حالرده بولونیور؟ خسته خانه یه ایستیه رمکی کتیدی ، یوقسه اغفال ایدیه رک می کوتوردک؟ بر چوق آجیقلی حالر اولدی ده اوزوله مکلم ایچونمی سطحی کچورسک؟

« کامی ، سکا برشی سویله می؟ بو کیجه دورودراز بینمده اندازله دیکم بر تدبیر وار . گل شونی بورایه گتیرمه نک چاره سنه باقلم . دوقتور تصویب ایدره بن بونده محسنات کورویورم . بوراده صانیرم صحتی ده ازیاده تحت تأمین آلتیر . کله سی ایچون یالکز یول کلفتی وار . او کلفتده بر احتیاجک تسویه سیله زائل اولور : کندیسنه رفاقت ایدیه جک ، بورایه گتیره جک آدم ایستر : تیلکی کی قورناز ، آبی کی قوتلی ، کوپک کی صادق بر آدم ! بویه اوچ حیوانک خویلرنی کندنده طویلامش بر « آدم » بولقی؟ شوده وارکه اویله بر مخلوق هیچ اولمازسه قولفلرنک ثقلته معادل آغیرلقده لیرا ایستر . برده آشک اولورسه وای حازه ...

« ایجه دوشونده بکا بوبابده کی مطالعه گئی یاز .

کورویورسکیز ، مزاجی نه قادار مزاحه میالدر . کیجه صباحه قادار بیننی خراب ایدن دوشونجه لرله نه زید کدن صوکره یینه بویه برلطیفه پردازلقده بولونه بیلیمک ایچین اساساً پک شن بر طبیعت مالک اولقی ایجاب ایدرکه قارده شمده حقیقه اولیه ایدی . فقط شن اولماسی کندیسینده استعداد تأثر بولماسنه مانع دکلدی :

« بهجتک خستهانی ، خسته لاق حالده کوردیکی رؤیا ، سلاست مجوله سیله طرز تحکیمه سی ، دگرده الهامی ایل جانلرنی قورتاران تحت نک شکلی حقیقه ضبط ایتدیک معلوماته وارنجیه قدر ایضاحاتی بزی هونکور هونکور آغلانندی .

« برادر بو آنه قدر نظاردا کمزده تحق ایدی که دنیا ده اولیه جق مصیبت یوق . بلا کورمه مک سعادتنی تأمین ایچون مادام که انتخار ایدهمیورز ، او مصیبت باشمزه کلنجه کدرله کندمزی اولدورمک منطقه سزلفنده ده بولنمالی یز دکلی؟ »

شونصیه حتر یله کندیسینی ده عامل اولامدیغنی بوندن اولکی افاده لرندن آکلا پاییل دیکمز کی همان بو افاده سنی تعقیب ایده جک آجیقلی نوحه لرندن ده استدلال ایدهمیلیرز . کوچوک یاورولرک بر برینه سلامنی یازدیغم صروده نصلسه « عدنانله مستوره پیامی ایله سلام ایدر » دیه جگمه « پیامی ایله علیاه سلام ایدر » دیمشم . دیمز اولایدم . چونکه علیا مرحومک بر قاچ آی اول وفات ایتمش ایکی یاشنده برسوکیلی کریمه سی ایدی . نیم شو یا کلشلم قلبنک ضعیف نقطه سنه طوقوتجه متانت سوزده قالیور . چونکه اوتوصیه لری شو سطرلر تعقیب ایدیور :

« یاهو ، بو اولاد آجیسی ! آمان یاری ! آغلامقدن بردرلو یازامیورم : « عدنانله مستوره پیامی ایله علیاه سلام ایدر » دیمشک . آه کامی ! علیاجمزه و جودی بوسجوتون محاوله جق قدر غیوبت خاک اندر خاکندن زمان کچمده دی . بزم یاغزده دکل ادرنه قاپسینده ، سکا بزدن یاقین بریده مدفون قالدیغنی ایچون اونوتورسک؟ ممکنسه سن بزم و اوایل تحسراتمزی علیاه تبلیغ ایت ! مزارلنی بر کون زیارت ایچون کیت ده علیاجمه دی که : « باباجنگ ، آنجنگ آغلايه آغلايه بشقه مملکتیه اوزاق یرلره کیتدیلر . سن شوراده یانديک ایچون هیچ بر شی طویمیورسک ، ای حیاتیاره جامد ! اوچ آیدنبری سنک ایکی سنه لک حیات با کیانه طفولیتک ایچنده آغلاد بکدن زیاده غیبوبتک ایچون آغلایان اوایکی ییچ اره ، اونلر کیتدیلر ! .. سیاه اوزون کیرپیکلی ایری آلا کوزلرکی آچوب قوللرکی آچوب کوله رک ، صاچلر طاغنیق ، مینی مینی بویکله گیزوب قوشدیک اوده شیمیدی بشقه یوزلر ، بشقه سسلر ، یانجی انسانلر ، کراجیلر وار . قارده شلرک ، حتی اوسنندن کوچک پیامی بیویور ، فدائلر بیویور ، قوزولر بیویور ، بتون حیوانلرک یاورولری بیویور . سن هیچ ! سن طوبراق ، لایقی گوزل چوجوق؟ بهار طوبراغي دیر یلتیور ، سنک خا کدان ذره وجودکده بلیکه دیر یلیر . لکن حیف که اجزای تارومارکده سنک روحکدن اثر یوق ، حیف که تفسخ ایتمه مش بیلله اولسه ظلال بسته ممت اولان شیمیدی وجودکده قاردشلرک آلتان رسمکده کی روحدن بیلله اثر قالمادی ! سن نه اولدک علیاجق؟ سن وارا یکنی یوق اولدک ، یوقسه حیانتکده یوق کی ایدکده شیمیدی وارسک؟

« آوت ، ایشته طوغروسی بودر ! قیمتی وجودلر بویه : یوق اولمادقجه وارقلری بللی اولیور . انسانلر هرشی ضدیه تقدیر ایتدکلری ایچون وجودی عدمله اولجوبورلر . قیمتی وجودلر وارکن بوقدرلر ، یوقکن وار . »

بابا قلبنک آجی کورمش بردامارینه طوقونلیدیغنی

محدود فکری فیلسوف، دیسه که انسان مادام نهایت ینه آج قلاجق، نهایت ینه طوبه جقدر، نیچون دائماً آج قالامالی یاخود نیچون دائماً ینک بیهه لی !

بو قضیه، صاچه، سفسطه ! دیورسکده کندی محاکمه کی بوندن هانکی حیثیت منطقه ایله معقول بولورسک و جودک احتیاجیله روحک، دماغک احتیاجی آراسنده فرق بو قدر. مجبوریت ایکسینده ده مساوی : نه آغلامق عبشر نه ده آجلق؛ نه کچن مصیبتی اونوقت عبشر. نه ده طوقلق ! دیه جکسک که صوکی عدم اولنجه هر شی عبشر، بوشدر .. ای، ای ارتق الوردی عزیزم ! بو حکایتلی، شکایتلی .. بو تأملی، تفلسفی اوقویه اوقویه بیدق، اوصانق الاله ! شمدی برده. کیمه سویلورم . بن کیمله قونوشیورم، الله عشقه؟ کاییه مکتوب یازمیوری ایدم؟ آه قارده شم، سوکی قارده شم کاییه جسمایته اوندر شیه برحاله کوزمک اوکنه کلیورسک که قلمی کاغدی آتوب کر چکدن بوینکه ساریلاجقم شم کبی قولاری اوزاته جق اولورم ...

بو بحث اوزرینه مرحومه آراهنده اوزون بر مناقشه آچیلشم اولدغنی خاطر لایورم . بن یمک، ایچمک کبی ضرورات جسمانیه ایله سهوینج ویا کدر کبی عوارض روحیه آراسنده فرق اولدغنی، انسانک بعض ملکات عقلیه وسجایای فطریه سایه سنده تأثراته حاکم اولاییه جکسی اثباته چالیشیوردم . مکتوبلرم سیواسده قالدغنی ایچین بو وادیده نهر یازمش اولدغنی بیه میور . سه مده بسببلی ایتش اولدغیم زوز کلکلیری بویوکلره یاقیشیر محویت والتفات ایله کسمش اولق ایچین ۱۲ نومرولی مکتوبنده مرحوم شو صورتله مقابله ایدیور :

« برادر مسئله یی اما چانالاندرمشک ! او قدر دالی بوداقی برحاله کتیرمشک که صیق براورمان ایچده بولی غائب ایدرک مبدانه چیقق، منزل سلامته قاپاغی آتق ایچون هانکی طرفه کیده جکسی تعینده عاجز قالمش، متردد، متعیر بولولر کبی دیمندنبری بنی دوشوندوردک . وای آووقات حریف وای ! اولجه نه دیدیکسی، صوکرانه سوبلدیکسی، شیمدی نه جواب ویره جکسی بیلیمورم که ! اونوتدم. شاشیردم کیتدی، « دیمک که روحک احتیاجی وجودک احتیاجی قدر مجبرد گلمش. دیمک بر مصیبت قارشی تحمل، آجلقه صبرایتمکدن آسان ایمش، دیمک آجلق طبیعی و مطلقا ضروری بر احتیاج اولدغنی حالده بر مصیبتدن تأثر طبیعی فقط مطلقا ضروری اولیان بر احتیاج ایمش . »

دیدکدن صوکره سوزک الٹوغروسنی ینه کندیسی سویلیه رک ملاحظات حکیمانه سنه شویولده دوام ایدیور :

کوسترن بو ۴ نومرولی مکتوبدن صوکره ۶ نومرولی مکتوبده (مکتوبلرمزه برر نومرو وضعی اصول اتخاذا ایتش ایدک، سیواسده مدت اقامتی اولان ۱۲ آی ظرفنده کندیسندن چوغی ۱۰، ۱۵، ۲۰ صحیفه دن آشاغی اولماق اوزره (۳۴) مکتوب آلدیم .

خط دستی ایله یالکنر امضاسنی حاوی اولایلن صو مکتوبنده ایسه نومرو یوقدی، شوسطرلر کورولور .

« آه بو حیاتک شئون بی ثباتی ! هر شیده، هر شیده بر تلوندر کیدیور . یونه آلاجه خولو بر طبیعتدر، بونه دونه؛ عالمدر ! معقل پارلتیلر، کاذب سحرلر ! شمدی هوا آچقدی : شفاف : اهترازی نورلره سطوح میاه غلیان ایدرکبی، بتون اشباح لعان ایدرکبی . بتون بوفقاده ... بو فیقای تحید ایدن اقلر اوزرنده کولکه بیه یوقدی، بونارازی نه؟ بر فیرطینه، بر صاغناق .. شمشکر، گورولتولر، قیامتلر قویور ! قور قیورسک، قلبکی دهشتلر، خشیتلر استیلا ایدیور . چونکه قیوریلر قیوریلر کوزک اوکنده آتشین اژدرهارطولاشیور، یاقه جق، محو اولاجسک . صوکره هپ اوگورولتولر زائل اولور، یته اولکی حال، حتی داها لطیف بر منظره ایله عودت ایدیور . او هنکامه نک بر قورقولو رؤیا خاطره سندن بشقه بر اثری قالیور . نیچون اوزولوروز. نیچون سویتوروز؟ مصیبت ده فانی، سعادت ده فقط ای حیات عدم انجام ! صفالارک جفالرک قدر دوام ایتور . ایوا که وفالرکده صفالرک قدر بیه آرام یوق . بر نکبت باشمزه کلدی نیچون دوشونمه لی بز که بوحال ایچون بز آغلاقمده ثبات ایده میه جکره . اگر اومصیت فزایده لایقسه، دوائی ده ابدی ایسه فغانلرمن نیچون موقت اولمالی؟ هر جایله کده دوراندن فرقه نه؟ علیا ایچون کچنکی مکتوبی یازدیغمدن بری طوبی بر کره آغلام . چارشیده، بر تحفجی دکانده، تحف ش ! قابیدن اسکی چارشافلی، بورانک بتون برلی قادنلری قیافتی، ایچه یاشلی بر قادین گیدی . قوجاغنده بر قیز جوجوغی : چهره نک بایسی، کوزلرک باقیدی . بیه م که اوقدر بکرزه . میوردی ده یکای اوله کلدی؟ آرقه داشم بازارقله اوغراشیرکن بن علیایی دوشونیور، علیایی کورویوردم. قیز جغز تمیز اولایدی کوزلرینی اوپه جکدم .

« بوندن صوکره کیم بیلیر دهانه زمان آغلاجه نم؟ پکی؟ بو فصل طفلانه، غافلانه حاللر ..! مادام که ایرکچ شیونلرمن نهایت بولاجق، بولاجق، بونی اوکجه دوشونوبده متین اولسه، نه زمان اولسه صوکرادن تحمل ایده جکدن مصیبتلره قارشی متحمل بولونسه ق اولمازی؟ خایر، خایر، یوز بیک کره خایر ! اصل جهات، غفلت بونی بویه دوشونمکده در . بونی بویه دوشونمک انسانی ماکنه ایله متحرک بر هیکل عدالتکدر . بوده حبسی، حیاتی انکاردر . نه دیمک؟ اوله دیه جککه . آیا کلش محاکمه لی،

درلو یمشچی کچسین . درت دانه قاباق آلمش مطبخه کنیروب
آتهرق « آشچی باشی شونری پدشیر ! » اصرینی ویرمش .
صوکره یوقاریکی اوطهده ماکنه ایله دیکیش دیکمکده اولان
آنهسینک یانسه کیده رک : « یاهو ، بوعلکتده هرشی نه قدر
اوجوز ، قاپینک اوکندن قاباقچی کچوردی ، اون پاره ویردم ،
بکا درت قاباق ویردی . اوجوز دکلی آنه ؟ » دغش .
بم بوندن خیرم یوقدی . سفرهیه اوطورور اوطورماز « هانی
بزم قاباقلر ؟ پدشیدسه گتیرک باقالم ! » دمهسی اوزرینه بدیهه
خاندک گولهرک وقوع بولان ایضاحاتیه یاپدینی تحفلی اوگره ندیم .
شو چوجوقلر خاطره گلمیه جک نه تحف شیلر یاییورلر ، اولار
شی ! قاباق آلمی ! پارهیه نرهیه صرف ایستسین ؟ فقط قاباق
آلمی ده خاطره کله جک شیچی ؟ »

اون بش نومرولو مکتوب ایسه سراپا بر نامه
ماتمدر . قدر بونحیف شاعری الکجان آلاچق یرلرندن
ووریوردی :

« قلمزده آلی آلی اول آجیلان یاره بو-بوتون التیام
بولامشیدی . ایکیده برده کوزلرمنی یاشارتاچق بر صیزی ایله
او جریحه التهاب اییدیوردی . شیمدی اوز زخم صرهم ناپذیر
اوزرینه دهادرین ، دها آجیقلی بر یارهدها آجیلدی . فریادلر
فغانلرکه سلما لره گیتیدی ، اوجدی ، گیتیدی . سماده یوق اولدی .
دون ساعت بشده روح تسلیم ایتدی . نه اولدی ، ناصل
اولدی ؟ ناصل خسته لهدی ؟ اونبر کون ایچنده ! . . . طقوز
کون قیزیل خسنه لانی چکدی . بر طرفدن بوغاز اضطرابی واردی .
قوش پالازی دین اولدی . سه روم شریغه ایدلدی . صوکره
بوغازی قولانگن آرقه سی شیدیدی . حرارتی ۴۰-۴۱ درجه لره
فیرلادی . صایقلاملر ، آجی آجی باغیرمقلر . . . بو حرارتی
تقصی قابل اولامادی . ایواه ، ایواه که اولامادی . قوبولان
لایه لک تأثیریه بوغازینک شیشی ده ایشیدی . آه . نه اولدیه
اولدی ، سلما . . . او کوزل باغین باقیشتی پیرلانطه کبی قیزمن
سلما هنوز بش یاشنده ایکن سیواسک قارا طوبراقلری آلتنه
گیتیدی . انالله وانالیه راجعون ! نه یایالم گیتیدی . »

فلاکت بونکلهده برطرف اولمش اولیوردی . بونی
متعاقب الهامینک تیفودن یا تماسی قارده شمی بوتون بوتون
خراب ایتمش اولاجق . وفاتندن بش آلی اول یازلدینی
آ کلاشیلان ۱۹ نومرولی مکتوبی تأثیرینک درجه سنی
کوسترر :

« کامیجکم :
« تعزیننامه ک تأثراتکک وایلاسی ، حسیانکک ترجمه
مانمائی اولدینی ایچون اوقورکن آغلایه آغلایه اوقودم :
بو بر تقاضای روحدرکه عینی تسلیدر . آغلامق قلبک
بوشاغاسیدر . ا کدار کشفه نک تمیی دیمکدر ؛ صوکراده بخاره

« جانم افندیم کیمدن بحث اییدیوروز ؟ بویه بخنلر شخصه .
مزاجه ، احوال حیاتییه کوره دکیشیر ؛ عمومی اولاماز .
« متاتله فلاکتی ینه بیلیرز » دییورسک . اگر بو حکمی
« فلاکتی تحملدن محال دکلدر » مقامنده ایراد اییدیورسک .
اعلا . فقط « هر فلاکتی صبر ایتک آلزندن گلیر » دیمک ایسترسک
بونده سلامت فکر اولورمی ؟ هر مصیبتی تحمل هیمزک الندن
کلیری ؟ آره یه رقت ، حساسیت . ضعف اعصاب . کبی
یدلر البته کیره جک . اعصاب قوتی هر شخصده بر اولمادی
کبی . بر شخصدهده هر زمان بر دکلدر . بن زمان اولورکه دنیا
بیفلسفه و طیفه مده اولیه جق بر حال لایقیده بولورم . بنده دم اولورکه
اهمیت سز برشی ایچون تسلیمت ناپذیر بر فتوره او غرام محاکمه نک ، تسلیمتک
ناپذیری ایسته بویه اشخاصک مزاجلرینه ، مزاجلرک احوال
مختلفه سنه ، زمانه ، مکانه ، صحت ، علته کوره تفاوت ایدوب
طوررکن صورت مطلقهده « انسانلر هر مصیبتیه قارشی محاکمه
ایله ، تبدیل هوا ودها بیلم نه ایله بالتسلیم کندیلرینی فریاددن
یا خود تأثر دن منعه مقتدر اولورلر . » دیمک بیلم که اصابت ،
حقیقت ، واقعه فصل مقرون و موافق اولور ؟ اخلاق ، تربیه
فکریه یی ، محیطی حساب قاتارسق بر ادیب ایله ، بر شاعر ایله
بر ریاضینک ، بر فیلسوفک . . بر کاتب ایله بر عسکرک . . کویلو
ایله شهرینک و الخ . ملا اتقیا ایله اشقیانک . مصائبه قارشی
اقتدار تحمللری بر اولیه جق کبی اعتیادک هر حال و محله غلبه
نفوذی ده نظر اعتباره آلیرسق قریق الحس بر شاعرک غیر معقولینی
بیله بیله آغلامقدن ، نواغتراب بر سودیکنک مزاجینه قایانوب
آغلامقدن منع اولنه میه جفتی تسلیم ایتک ضروریدر . ققام
شیدیدی . بن بودعوانک آری اولمادیغی آ کلیورم ، آووقانلق
هیچ الیدن کلبه جک بر صنعت اعش . پوصله یی شاشیر یورمک !
اولور شی دگل . نه ایسه ذاتاً آقشامده اولدینی ایچون بوراده
قالام . »

اوزمان یک ایی تقدیر ایده مه مشدم . شیمدی دها
آلی آ کلا یورم . دعوائی بوقادار واقفانه تشریح ایتدکن
صوکره کوچک قارده شنه قارشی اونی غائب ایتمش وتسلیم
سلاحه مجبور اولمش کبی کورونمک ، دعوانک آری
اولمادیغی سوبله مک بولور فضیلتلردن دکلدر .

طقوز نومرولی مکتوبنده اوزمان التی یاشنده بولان
اوغلو الهامیه عائد خوش بر فقره وار ، قید ایتدهن
کجه میه جکم . غربت آجینسی حیات قیغوسنی بونلرک
رفاقتندن باشقه هیچ برشینک کندیسنه اونوتدیره مدیغنی
سویلدکن صوکره شو سطرلری علاوه اییدیور :

« الهامی پاره ایسته مشدی . ویردیمک اون پاره ایله نه آسه
بگه نرسک ؟ بوراسی استانبول دکل که قاپینک اوکندن یوز

ایده من اولدم . ع . نادر عجائب خیالیه سنی هیچ اولمازسه
قصور بز ، سلیقه لسانه موافق ، شیوه ی ، لطیف افاده لره
اکسا ایدر . یا ابعضلری ؟ شیوه سز لیکده ترکیه سوبله ی
اجنیلرک تکانه غنی غنی رحمت او قوتدوره جق مصر علردن برینک
نهایتیه « سودانک » اونه کینک صوکنه قادینک « کتیره رک
صوکره بوسفنکرانی شیلری شعر عثمانی نامنه اورطیه آتملری
نایر یوتولور حبلردن دکلدور .

« ا- للاف دیوانلرینک - صیواسی کلنجه - یک ادا ، یک
مال ، یک مضمون حاصلی برینی کوزدن کچیرمک ، دیکرلری
اوقومقدن بزى مستغنی ایده جک درجه ده یک نسق ویک آهنگ
اولدیلرینی سوبلر . بکی شیمدی ؟ شیمدیکیلرک بربرینه
بکزه مکده . بربرینی تقلیدده اولکیلردن فرقی ؟ انسانا کتیرابر
مظومه ی اوقورکن بوز کره او قودینی برشی تکرارایدیورلرمش
کبی اوصانیور ، صیقیلور .

« ع . نادرک - اپی اولدی - غازیودن اوکمه کلن « ثروت
فنون » ده برشعینی ده اوقومشدم . سیرلوجه می نه ایدی ..
نایدی ؟ دره ایچنده ، دره کنارنده کبی برشی (بالآخره
« ظلام الهام » ده « اخلامور دره سی » عنوانی آلتنده
چیقان شعر اولاجق) بن اونی تکرار تکرار اوقومقدن کندی
آلاماشدم . خاییده . مبتدل سوزلردن دکل نادیده ، گوزل
برشعردی ، بوسفر « بادجان » منظومه سنه کوستردیکم هجوم
اونی کوپورته جکدر . بر کون بوبله بر تعریفم اوزرینه تهور
شاعرانه سی قیزل درجه حرارتله فیرلامشکن وقاردن زیاده
غرورنی کوستر برسکون لاقیدی حکیمانه ایله « فنا شعرلری
یالکز سن سوبله من سکا ، بزده سوبلیه بیلیرز » دیمش ، دیمش
دی که او واقعه ندیم انکیز ایله صواعق بردوش بر بولوط کی آغیرجه
گورله مشدی . اونودیلجق حاضر جوابلردن دکلدور . هر زمان
خاطر مه گلیر .

« شعر من حقتده کی مطالعه لرندن چوق مستفیدم . سلامت
ذوق ، اصابت فکر ، نفوذ نظر ، حسن تمیز ، قوه اقتناعیه
کبی لوازم تنقیده نیک کافه سنه حجت بروز اولش بر مقاله . فقط
میر کلام بونده نقائصدن زیاده محاسن اثباتنه چالشمش . مقاله نیک
وارسه نقصانی ده بوندن عبارت . »

بوکا اوزونجه مثاللر علاوه سندن صوکره بحثی
شو صورتله دیکشیدیور :

« ای کامیجکم ! برارده بز بزه قونوشلم . بنم بوراده
تتبع ایچون بول بول زمانلر بولوشمه نه قدر غبطه ایتسه کیمجا ،
بن بو نعتی تقدیر ایتیمور دگلم . بو مساعده ، بو اوزون
فرصتلردن هر دقیقه اغتنام سودا سندهم . لیکن حیف که صحنم
غیرت وهمنله متناسب گیتیمور ، فقر دم ، ضعف اعصاب ،
نزله قصبات دلخواهم اوزره سیمی ده دواحه انکیل اولور .
زمان اولور که یاریم ساعتک مطالعه ایله کوز قاپاقلرله ، باشمه

منقلب اولور کیدر . بکا اویله کلیر که شوارضی قابلا یان بولوطلرک
خیلی مقداری دموع تحسیر محصولیدر . بکا اویله کلیر که یاغموور
آسمان طرفندن سکنه زمینه مقابله بالملدن باشقه برشی دکلدور .
« الهامینک خسته انی بزه سلمانک وفاتی آجیسنی هان هان
اونوتدردی . فلک بنی اک جان آلا جق بر مدعی وورمق
ایستیور بیلیم ؟ بو کون خسته انک اون بشنجی کونیدر .
تیقونک مدتی بکرمی بر کونمش . دو قنورلر چوجو غک احوال
عمومیه سنده تهلکه اولمادیغه قائم کورونیورلر . فقط بن نهایی
براضطراب ایله دایما معذبم . اون بن کوندر ۳۹ ایله ۲۰ بچی
آراسنده اینوب چیقان حرارت یاوروجهمزی پک اریتدی .
بو ضعف امید شکملک ایدیور . بنامینک مسخره قلمرینه
سوءلیکارینه نهایت یوق . فقط الهامی بوحالده ایکن اونی نه دنسه
کوکل سهومک ایسته میور . سبحان الله ؟ کورسه ک شاشارسک .
شو بر بچی یاشنده کی مخلوق حزمی ، فتوری تقدیر ایدیور .
بنی تطبیقه ، تطبیقه ، تلمیته چالشیور . آه وفاسز چوجو قلمر ؟
مکر سز کلوب کچیجی ، یوزه کولیچی برر خیال ایمشکیز .
بر آی اول اون بش سنه ک قامت کابن مثالیه شو اوطه ده ،
صوفاده ، حویلده قوشوب اوینایان . والده سیله اکثر یامینی منی
چارشافی کیوب سوسلنه رک سواقه کیدن . سلما هانی ؟ الهامی نه
حاله ؟ خایر خایر ، الهامی یاشایه جق ، بوتشمش . بومیدانه کلش
فدانک الله بکا غمره لرینی کوستره جک ... فقط فلک کی دیم ، قدری ،
طالع می . . هر نه ایسه غمله چوق اوغراشیور . بونه بیتیز
مصااید . بنده خیلی صاصرلدم . حقت مرحتندن اومارم که
بو بولکمی تسخیر ایدن جزء حیاتی بکا باغشلاور . »

الهامی بو کون ارسلان کبی بر دلیقانی اولدی .
گزینیور ، چالشیور ، فقط هیات که کندی گوره مدی .
وفاسز دیدیکی چوجو قلمری کبی وفاسزلق ایتدی .

وفاتندن درت آی اول یازیلان ۲۲ تشرین ثانی تاریخی
مکتوبی ادبیاته عائد ملاحظاتی حاویدر . بونلر غزته
ستونلرینه کچمک اوزره یازلمش شیلر اولمادیخی ایچون بنجه
داها صمیمی وداها قیمتداردرلر . دییور که :

« برسنه در شعر سوبله مکله مشغول اولمادیخ ایچون اولمالی که
اسکیسی قدر ذوق آلیورم . چوغنی بکنم یورمده . چوغنی
معنا سز ، چوغنی روح سز ، چوغنی صاچه کورونیور . شیمدی به
قدر بوراده اوقودیم « ثروت فنون » اشعار ایچنده یه براییکیسی
اکرمک وفکر تک اولق اوزره لذتله اوقویاییلدیکم منظومه لرک
مقداری آتایی کچیز . اوت ، بر مشکله سندنلک که سورما .
ابوالجزینک « یادجانان » سرلوجه ی منظومه سنی هر درلوصنعت
ومننیه برابر . بیلیم که فصل سوبله یم ، باعه چیچکار کی روح
ورایه دن محروم بولورم . رنگلی ، نقشی . خوش مناظر .
لیکن عصا ره حیاتی می یوق . یاخود اویله دکلدور بن تقدیر

آغری گلیر . دوام ایدم . مثلاً کونک اورطه سنده اوقویوب طوررکن اوچ کیجه اویقوبز فالش بر بی تاب مجبوریتله میندرک اوزرینه اوزانیر ، باشمک آلتنه بر یاصدیق چکهرک اویورم . موانع موقظه نك مساعده سنده کوره بو اویقوب بعضی اوچ ساعت دوام ایدر . اویانیرم ، کتاب .. قانادرلی آچش بیاض ، مونس بر کوکر جین حالنده شهبال نرمیله یوزی دراغوش نوزش ایتک ایستر کی سر بالینمده طورر . بن نقوش جناحتی یورولنجبه قدر بنه تدقیقندن کری قالم .

« شو بوش وقتلرده شعردن باشقه ادبیانه دائرنه لر یازمق ایسترم . نیتارم هپ قوهده قایور . جسارتم یوق . صحتمه اعتماد ایده میورم که باشلا بیم . باشلاده آهسته آهسته یاز ! یابامام که ! کندی افراطدن آلامام که ! باقی بو مکتوبه کیجه ساعت ایکیده باشلامشده . شیمدی آلتی . بو نیم صحن ایچون مضر بر غیرت .. »

نوت ، اوقاتل مرض اونک جکریته مسلط اولمش ، راحت نفس آلدیر میوردی . بونی تعقیب ایدن ۲۷ نومرولی مکتوبی بی سراپا تتره تمشدی . اوندۀ ثولوم قارائلقلری واردی :

« تدابیر صحیده قصورم پک آذر . فقط چه فائده ! ملکتنک هواسی مزاجه کوره دگل . اقلیم صوغوق ، بن ضعیف ، نزلۀ هنرمته صدریه مبتلا . او حالده نه یاعالی ؟ بایلاجق یوق . سکوت ، صبر وتوکل . مقدراته تسلیمیت ، سرنوشت حیاته انتظار ! ایشته بایلاجق شی . بن بو بارد حوالیده قالیرسم سرانجام ایکیدن خالی قالمز . یا بویله اوگسوروک طبع صبر یقله اورصه بوجه یاشار کیدرم ، یا خود برو دتک بر ضربه تأثیر یله غریبلر مزارلغنه قباغی آتارم . بو ایکنجی احتما سنی تتره تیر . فقط بنجه اوده مقبول . اولومه هر زمان مهیایم . بو حاضر بولونش ، موت ایله موانستی مستلزم اولو یور . اجلدن انسان او قدر قورقوب ایرکی میور . ذاتاً او موضوع بمحض اولان انکلیز متانت خلقیه سنی هیچ اومازسه تقلیده جالیشمالی بز . عقل وحکمت بشقه یول کوستر میور . دنیا ده قالانله آخرته کوجه جک اولانک وداعلری خانه صاحبیله مسافرک وداعلرینه بکزمه ملی . بری « الله اصهار لادق برادر » دینجه اوتۀ کی محاکمه سنه خلل گتیرمکسزین « حق سلات وبره آغابک . نه زمان اولسه بنده کله جکم » دیویرمه لی ... »

آه آغابکجکم ! بونی دیمه سی قولایمی ؟ قولای اولسه یدی سن ده دیرک اونی ، اوزمان « تأثیر ضرورت روحیه در » دیووردک . بن رد ایدره ک « متانتله تأثیر مزه غلبه ایده بیلیرز » ادعاسنه دوشمشدم . مکر نه قدار غافلشم ، مکر نه قدر حقلی ایشمک ! بوسوزلر اونصیحتلر باشقه سنه پک قولای سویله نیور . متانتی ؟ خاییر متانت

ایسته میورم . سنک ایچین آغلامق بور جدر . ۳۳ یاشنده اک قوی اولاجقسک بر سنده ضعیف و بی درمان وجودک غربت ایلمرنده ، غریبلر مزارلغنده قالدی . صوک خدمت لکچی کوره مدم ، صوک وظیفه لر می ایفا ایده مدم . فی الحقیقه بو مکتوب اوزونجه یازدینی مکتوبلرک صوکنجیسی اولدی . اوندن صوکره آلدیغم بر قاق مکتوب هپ برر ایکیشر حقیقه لقدی . هپ سنده صحتدن شکایت ایلر ، صوکرده بی مراقده بیر اقامق ایچین « کچیجی شیر ، مراق ایتمه » دیر .

وقاتندن بر یحق آی اول آلدیغم ۳۳ نومرولی مکتوبنده : « شیمدی یاتاقده م ، دیمش . ضعیف قاقوب او طوره میه جق درجه ده ایکن سسکا باقی بر آلالی شی یازیورم ، بنی مراق ایتمه مکده طباً حقلیسک . قوتدن باشقه بر شیئه احتیاجم یوق . حال بومر کزده کامیجکم سلامر ۲۸ کانون ثانی ۱۳۱۶ صوک مکتوبی بوندن ایکی هفته صوکره کلدی . کندی یازیسیله یالکیز ۱۴ شباط دیه بر تاریخ برده امضا واردی . باشقه سنه یازدیردینی بو مکتوبنده کیجه کوندوز یاتدینشی ، ضعفک صوک درجه یه کلدیکنی ، معافیله اوضعفه سبب اولان شیلرک جمله سی بر طرف اولدینی ایچون آرتق ایلیک خبرلرینی آلاجمی بیلدیر میوردی . بن خراب و پریشان ایدم . اوتۀ کی قارده شمی ده بیمار خانه یه تودیعیه مجبور اولمشدم . سیواسه کیتمک ممکن دکلدی ، کیتمه مک هله هیچ آلدن گلمه یوردی . حالا بر امید ، ضعیف بر امیدم واردی . نهایت بر قیرمزی کاغد ، بر تلغراف اوامیدی ده تولدوردی . او یاقینجی کاغد بینمی یاقدی ، دوشونجه لر می قاووردی : شاعر مادر زاد ارتحال ایتمشیدی . غزته لر اوزمان بالطبع بوندن هیچ بحث ایتمه دیلر : نه بر این شکایت ، نه بر غریوبکا ! او گیتدی . باقی قالان بوقبه ده بر خوش صدا ایش .

علی لایمی

کله جک نسخه مرده :

تبعات ادبیه

سلطان جم

حیات

نوردی :

شراب الدیمه سلیمان